

Islandský verzus slovenský vzdelávací systém

Žiačka Lýdia Kmecová z triedy 07B sa počas školského roka
venovala analýze a porovnaníu

islandského a slovenského vzdelávacieho systému.

Pôvodne sa mal jej výskum opierať o vlastné skúsenosti
z výmenného pobytu na našej partnerskej škole

na Islande v októbri 2020.

Vzhľadom na zhoršujúcu sa pandemickú situáciu

bola prvá mobilita v rámci projektu Erasmusplus

zrušená a presunutá na jeseň 2021.

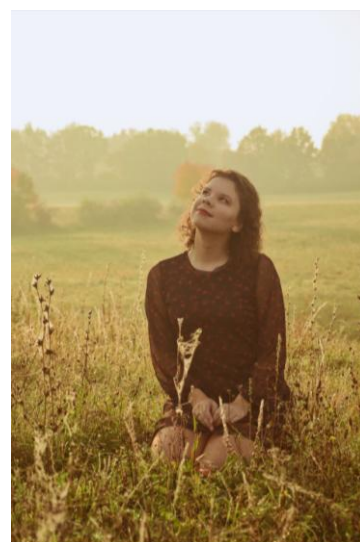
Lydka teda pracovala na svojej práci online

v spolupráci s Arne Skaftadóttir

(bývalou študentkou a dnes už učiteľkou),

ktorej za nás všetkých vyslovujeme veľké ďakujem.

Ponúkame Vám výber najzaujímavejších postrehov a záverov z práce.

Islandský vzdelávací systém

Základným princípom islandského vzdelávacieho systému je, že každý by mal mať rovnaké príležitosti na získanie vzdelania, a to bez ohľadu na pohlavie, ekonomické postavenie, pôvod, náboženstvo, možný hendikep a kultúrne alebo sociálne zázemie. Základné školy na Islande podporujú individuálny a nedirektívny prístup k žiakom. Dôležitá je fyzická a psychická dohoda detí a učiteľov. Škola je architektonicky dômyselne riešená. Využíva sa multifunkčný nábytok. Dôraz sa kladie na environmentálne cítenie. Základná škola zabezpečuje celú 10-ročnú povinnú školskú dochádzku. Žiaci navštevujú základnú školu od 6-16 rokov- bez selekcie podľa schopností. Povinná školská dochádzka má 2 smery: humanitný a technický. Po dosiahnutí istého prospechového minima na pokračujúcej škole je možnosť štúdia na vyššej odbornej škole po dobu 4 rokov (školy rôzneho zamerania- umenie, remeslá, námorníctvo, atď.) Väčšina škôl je financovaná štátom, v krajine je veľmi málo súkromných škôl. Island je krajina s početným množstvom možností študovania na gymnáziu. To pozitívne na Islande je, že sa veci naozaj dejú na všetkých úrovniach. Od národnej stratégie, cez mestské zastupiteľstvá, až po jednotlivé školy. Všetci sa snažia spolupracovať a hľadať riešenia. V školách funguje demokracia, existuje tu systém ako do rozhodovania zapojiť aj deti.

Predškolské vzdelávanie (leikskóli)

Predprimárne vzdelávanie je zákonom definované ako prvý stupeň vzdelávacieho systému. Predstavuje nepovinné vzdelávanie pre osoby mladšie ako šesť rokov. Ministerstvo školstva zodpovedá za zabezpečenie vhodnosti učebných osnov tak, aby bol prechod na povinné vzdelávanie čo najjednoduchší. Miestny úrad okrem toho zamestnáva zástupcov, ktorí dohliadajú na činnosť detských škôl. Budovy sú často účelovo postavené na mieste, kde je pre každé dieťa na ihrisku k dispozícii asi 30 – 40 m² hracieho priestoru. Prednosť majú deti osamelých rodičov a študentov, v niektorých prípadoch aj deti so zdravotným postihnutím.

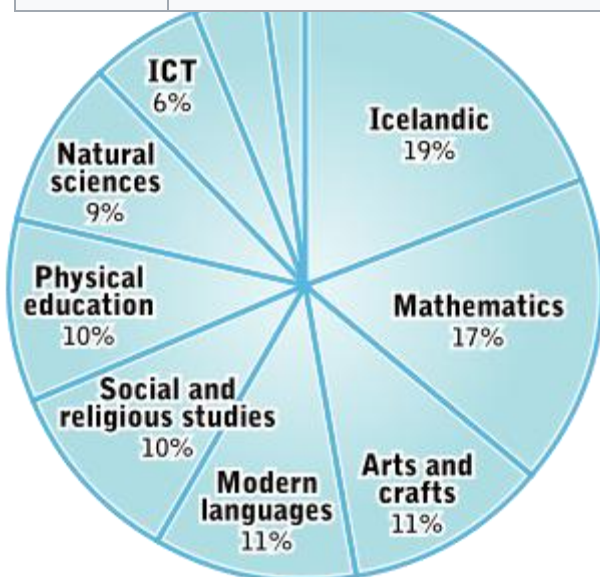
Povinné vzdelávanie (grunnskóli)

Legislatíva o povinnom vzdelávaní ustanovuje, že vzdelávanie je povinné pre deti a dospievajúcich vo veku od šesť do šesťnásť rokov Zahŕňa základné a nižšie stredoškolské vzdelávanie, ktoré sa často koná v tej istej inštitúcii. Školský rok trvá deväť mesiacov a začína sa od 21. augusta do 1. septembra do 31. mája do 10. júna. Minimálny počet školských dní je

170, ale po novom v mzdovej zmluve pre nových učiteľov sa to zvýši na 180. Lekcie sa konajú päť dní v týždni. Zodpovednými za to, že i deti chodia do školy a zaregistrujú sa v nej, nie sú rodičia. Zákon ustanovuje, že je zodpovednosťou mesta vydávať pokyny a financovať inštitúcie (to zahŕňa výučbu, náhradné vyučovanie, administratívu a odborné služby) a v prípade potreby poskytovať špeciálne vzdelávanie. Na žiakov sa nevzťahujú nijaké vstupné požiadavky a miera prijatia je vo veku šiestich rokov 100%. Žiaci majú právo navštevovať školu v oblasti, v ktorej žijú. Štát je zodpovedný za hodnotenie inštitúcií, aby sa ubezpečil, že fungujú v súlade so zákonom a pokynmi pre národné učebné osnovy. Vyrábajú tiež vzdelávacie materiály a implementujú školské zákony a nariadenia. Všetky inštitúcie povinného vzdelávania sú zmiešaného pohlavia. K dispozícii je veľa poradenských služieb vrátane pomoci so štúdiami a konkrétnymi predmetmi; k dispozícii je aj psychologické poradenstvo. Každá škola musí dodržiavať národné učebné osnovy, avšak pre školy so špeciálnymi charakteristikami existujú výnimky. Škola je povinná pripraviť si pracovný plán školy a ročný kalendár, organizovať výučbu a hodnotenie žiakov a zabezpečovať mimoškolské aktivity. Počet lekcií pre každý rok je nasledovný:

Tab. 2 : Počet lekcií na rok

Vek	Vekové rozmedzie	Počet hodín za týždeň
1–4	6–10 years	30
5–7	10–13 years	35
8–10	13–16 years	37

The division between subjects
in the compulsory education period

Vysvetlivky:

ICT- informačné a komunikačné technológie

Natural sciences- prírodné vedy

Physical education- telesná výchova

Social and religious studies- sociálne a náboženské vedy

Modern languages- moderné jazyky

Arts and crafts- umenie a remeslá

Mathematics- matematické vedy

Icelandic- Islandčina

Home economics- domáca ekonomika

Life skills- životné zručnosti

Obr.1 : Koláčový graf ukazujúci, ako bude čas povinného vzdelávania islandského dieťaťa rozdelený na desaťročné obdobie.

2.1.3 Hodnotenie žiakov

Na Islande sa hodnotenie a hodnotenie žiakov vykonáva interne a medzi rôznymi inštitúciami nie je štandardizované. Žiakom sa podávajú pravidelné správy, ktoré hodnotia ich postup; spôsob, akým sa to deje, sa však medzi školami líši. Mohla by sa udeliť napríklad číselná známka alebo sa môže hodnotiť ústne a písomne. Ich hlavným účelom je pomôcť uľahčiť prechod na vyššie stredné vzdelávanie a pomôcť žiakovi zvoliť si študijný program. Žiakom sa na konci povinnej školskej dochádzky udelí vysvedčenie so známkami. Okrem hodnotenia žiakov zákon vyžaduje, aby školy implementovali určitú formu sebahodnotenia kvality svojich služieb a aby zabezpečili, že inštitúcie budú konať v rámci zákona a pokynov. Školy sú každých päť rokov externe hodnotené ministerstvom školstva, vedy a kultúry.

Vyššie stredné vzdelávanie (framhaldsskóli)

Vyššie stredné vzdelávanie nie je povinné, ale každý, kto ukončil povinné vzdelávanie, má právo vstúpiť na vyššiu strednú školu. Študenti sú zvyčajne vo veku od 16 do 20 rokov. Dĺžka kurzu sa môže líšiť, najmä v odborných kurzoch. Všeobecné akademické vzdelávanie sa organizuje predovšetkým ako štvorročný kurz, ktorý vedie k imatrikulačnej skúške. Dĺžka kurzov odborného vzdelávania je rôzna a trvá od jedného semestra do desať,

ale najbežnejšie sú štvorročné kurzy. Tieto školy sú v angličtine známe aj ako gymnázium. Rovnako ako všetky ostatné školy na Islande, aj vyššie stredné školy sú zmiešaného pohlavia. Študenti nemusia platiť školné, musia však platiť zápisné a očakáva sa od nich, že si zakúpia vlastné učebnice. Študenti, ktorí sa prihlásia na odborné kurzy, platia časť nákladov na materiál, ktorý používajú. Existujú rôzne vstupné požiadavky pre rôzne kurzy, ale keďže všetci študenti majú právo na tento druh vzdelávania, je k dispozícii všeobecný študijný program pre študentov, ktorí môžu nesplniť požiadavky. Školský rok trvá deväť mesiacov a je rozdelený do dvoch volebných období: jeseň a jar. Študenti navštevujú zhruba 32–40 hodín týždenne, každá trvá 40–80 minút.

Gymnázium možno rozdeliť takto:

- gymnáziá - ponúkajú trojročné študijné programy končiace imatrikulačnými skúškami;
- priemyselno-odborné školy - teoretické a praktické kurzy v rôznych odboroch;
- komplexné školy - ponúkajúce kombináciu kurzov, majú okrem špecializovaných odborných programov aj vlastnosti gymnázia a priemyselno-odbornej inštitúcie;
- špecializované odborné školy - študijné programy pre konkrétne odbory a zamestnanie.

Akékoľvek gymnázium môže preto ponúknuť imatrikulačnú skúšku s názvom Stúdentspróf za predpokladu, že je v súlade s predpismi ministerstva školstva. Gymnáziá majú formy, ktoré fungujú na systéme kreditov, to znamená, že seminár je rozdelený do kurzov, z ktorých každá má určitý počet kreditov. Študenti sú následne schopní regulovať rýchlosť svojho vzdelávania na základe svojich osobných pomerov. Tento systém sa používa vo väčšine vyšších stredných škôl na Islande.

Vysokoškolské vzdelanie (háskólar)

Konečná úroveň vzdelávania. V krajine je osem vysokoškolských inštitúcií. Prvá inštitúcia, Islandská univerzita, bola otvorená v roku 1911 a stále je hlavnou inštitúciou vysokoškolského vzdelávania v krajine. V posledných rokoch sa však po celej krajine otvorilo viac univerzít, čím sa rozšírila škála možností, ktoré sú k dispozícii. Napriek rastúcemu počtu vysokých škôl v krajine sa veľa študentov pokračuje v štúdiu na vysokej škole v zahraničí (okolo 16%, väčšinou v postgraduálnom štúdiu). Súkromné aj verejné univerzity dostávajú financovanie od štátu. Správa každej univerzity sa člení na senát, rektor, schôdze fakúlt, rady fakúlt a dekaní (niektoré univerzity sa však nedelia na fakulty).

Akademický rok trvá od septembra do mája a je rozdelený do dvoch volebných období: jeseň a jar. Väčšina vysokoškolských študentov bude musieť na univerzitu absolvovať určitú formu imatrikulačných skúšok, v niektorých prípadoch však môžu byť prijatí tí, ktorí majú dostatočné pracovné skúsenosti. Odborné a technické kurzy majú voľnejšie požiadavky, iba sa uvádza, že uchádzač má nejaké skúsenosti so zvoleným študijným odborom. Inštitúcie môžu slobodne stanoviť svoje vlastné kritériá prijímania.

Rozdiely v islandskom vzdelávacom systéme

Špeciálne vzdelanie

Pred zákonom o povinnom vzdelávaní z roku 1974 dostávali formálne špeciálne vzdelanie iba vybrané skupiny študentov so zdravotným postihnutím, napríklad nepočujúci a nevidiaci študenti, hoci študenti s ľahkým zdravotným postihnutím boli od roku 1907 ubytovaní na vidieckych školách. So zmenami v zákone bola v Reykjavíku otvorená špeciálna škola pre študentov s mentálnym postihnutím a nasledovali podobné programy. Študenti s telesným postihnutím boli začlenení do bežných učební. Islandská pedagogická univerzita vypracovala programy školenia učiteľov a ďalších odborníkov v poskytovaní vhodných služieb. Súčasná vládna politika, ktorá odráža islandské kultúrne hodnoty tolerance, spravodlivosti a oslavovania rozdielov namiesto individualizmu, zdôrazňuje inkluzivitu alebo „jednu školu pre všetkých“, hoci segregované učebne a školy sú stále povolené a podporované. Školský zákon o vyššom stredoškolskom vzdelávaní z roku 1992 oprávňuje študentov navštevovať školy a univerzity a prijímať k tomu primeranú podporu, ale nezbavuje ich bežných vstupných požiadaviek, ako je preukázanie dosiahnutej úrovne čítania alebo matematiky.

Školu vyberá rodič

Neznie to príliš revolučne až do chvíle, keď si uvedomíme, že aj deti s vážnym zdravotným postihnutím, autizmom alebo rôznymi poruchami správania chodia do tej istej školy ako ostatné. V praxi to vyzerá tak, že rodič postihnutého dieťaťa si vyberie vzdelávaciu inštitúciu, ktorá mu najviac vyhovuje a škola sa potrebám dieťaťa prispôbi. Nemôže dieťa odmietnuť z dôvodu, že nemá dostatok zdrojov alebo potrebné vybavenie. Škola musí urobiť všetko preto, aby poskytla dieťaťu vhodné podmienky a oproti ostatným deťom ho nediskriminovala. Preto nie je žiadnou zvláštnosťou, že školy majú bezbariérový prístup, ošetrovaciu miestnosť s vybavením ako na súkromnej klinike alebo učebné pomôcky pre

žiakov so špeciálnymi potrebami. Deti sa tak necítia diskriminované a sú plne začlenené do bežného života.

Učitelia nevykladajú učivo pred tabuľou

Islandské školy len zriedka používajú frontálny spôsob vyučovania, pri ktorom žiaci prijímajú informácie pasívne. Naopak, veľký dôraz sa kladie na individuálny prístup. Učiteľky a učitelia teda netrávia čas vysvetľovaním učiva spoza katedry, ale paralelnou prácou s malými skupinkami. Deti pracujú aj samostatne podľa individuálneho plánu, ktorý im vyučujúci vytvorí na mieru, v závislosti od ich kapacít a ambícií. V niektorých školách dokonca deti nie sú zaradené do tried podľa veku, ako to býva v slovenských školách, ale podľa ich mentálnej úrovne a schopností. Fungovať v takomto systéme je pre pedagógov určite náročnejšie a aj na Islande majú učitelia pocit, že ich práca je príliš náročná a nezaplatená.

Výchova k občianstvu

Podľa islandského ministerstva školstva je totiž hlavným cieľom povinnej školskej dochádzky podporiť u detí ich celkový rozvoj a vychovať z nich uvedomelých občanov, ktorí sa budú v plnej miere podieľať na fungovaní neustále sa meniacej demokratickej spoločnosti. Krajina má vďaka takejto snahe vysokú úroveň občianskej participácie a volebná účasť v parlamentných voľbách v apríli 2013 dosiahla 81,5% . Rodová rovnosť je na Islande takisto vysoko cenená.

V hodnotení Global Gender Gap Index z roku 2015 dosiahol Island prvé miesto pre najmenšie rodové rozdiely, tesne nasledovaný Nórskom, Fínskom a Švédskom. To sa odráža aj na obsahu predmetov: deti bez rozdielu pohlavia sa na pracovnom vyučovaní učia zvärať aj vyšívať. To isté platí aj o varení, ktoré v islandských školách vďaka populárnej relácii Masterchef nabralo úplne nové rozmery.

Deti majú zákaz vychádzania

Užívanie návykových látok medzi mladými Island'anmi bolo v minulosti také rozšírené, že vláda bola v roku 2002 nútená prijať zákon o zákaze vychádzania. Podľa neho smú byť deti mladšie ako 12 rokov vonku po ôsmej večer iba v sprievode dospeléj osoby. Deti vo veku od 13 do 16 môžu byť vonku po desiatej večer, len ak sú na ceste domov zo školského podujatia, športu alebo z klubu mládeže. Výsledkom takejto politiky sú školy, v ktorých sa dospeli aj deti cítia dobre. Niektoré až tak, že v nej ostávajú do večera. Mnohé

školy totiž disponujú vlastnou klubovňou, kde sa môžu deti každý deň do desiatej večer venovať rôznym aktivitám, počúvať hudbu alebo hrať počítačové, alebo spoločenské hry.

Výchova k tolerancii, zodpovednosti a rovnosti

Islandčania sú pragmatický národ a vzhľadom na náročné klimatické podmienky (nedostatok slnečného svetla a dlhé zimy) je funkčný sociálny a školský systém a s ním súvisiaci vysoký životný štandard nevyhnutnosťou. Školské prostredie, v ktorom sa dieťa cíti šťastné a spokojné, je pre odborníkov základnou podmienkou úspešného vzdelávacieho systému a Island exceluje aj v tejto sfére. Školy sú tu miestom, kde deti majú rozvíjať a uplatňovať svoj talent a užívať si detstvo, nech je výsledkom hoci aj behanie po škole v ponožkách. No aj tento detail svedčí o tom, že islandskí učitelia dávajú deťom väčšiu slobodu v rozhodovaní, čím rozvíjajú ich individualitu, a predovšetkým, nezakladajú si na autorite, ale na vzájomnom rešpekte. Úlohou pedagógov je totiž nielen deti zamestnať zmysluplnou aktivitou na čas, kým sú ich rodičia v práci, ale aj vychovávať k tolerancii, zodpovednosti a rovnosti.

1. „Aké predmety si sa učila na škole? Je pravda, že sa učíte aj praktickým veciam, ako napríklad vareniu?“

Arna: „Učila som sa mnoho predmetov: Islandčinu, dánčinu, nemčinu, matematiku, dejepis, psychológiu, sociológiu, športy, prírodné vedy, umenie, históriu umenia, filozofiu, pedagogiku a iné predmety. A áno učili sme sa variť! Hodina varenia bola raz do týždňa a bolo na nej veľa zábavy. Taktiež som mala predmety ako fotografovanie a históriu rocku.“

Záver: Deti a študenti na Islande majú veľmi rozmanitý výber predmetov, ktoré ich nepripravujú do života len teoreticky, ale aj prakticky. Deti sa na hodinách učia variť a vyšívajú, čo pre nás považujeme za dávnu minulosť a tieto praktické predmety sa naše školstvo rozhodlo odstrániť. Mnoho slovenských študentov oslovila možnosť prípravy do dospelosti v takejto zábavnejšej forme ako je varenie so spolužiakmi, z ktorých si Islandskí študenti neodvážajú len zručnosti do života, ale množstvo zážitkov a zábavy zo školy.

2. „Musíte sa v škole prezúvať?“

Arna: „Áno musíme si dať dole obuv v ktorej sme prišli a dať si papuče, alebo iba mať ponožky.“

Záver: Prezúvanie je rovnako povinné ale o možnosti v prípade zabudnutia prezuviek alebo snahu o väčší komfort nosením len ponožiek, vyniká medzi ostatnými krajinami v prispôbení podláh a kobercov na umožnenie chodenia bez prezuviek. Žiaci sa môžu tak viac uvoľniť a usadiť sa v škole ako doma. Vytvára to určite príjemnejšiu atmosféru.

3. „Koľkokrát do roka máte školské prázdniny? Aké a kedy?“

Arna: „Počas Vianoc máme 3 týždne prázdnin, letné prázdniny trvajú 3 mesiace a Veľkonočné prázdniny sú dlhé 10 dní.“

Tab.2: školské prázdniny na Islande 2021

dátumy	prázdniny
Aug 26	Začiatok školy
Dec 21 – Jan 3, 2021	Vianočné prázdniny
Apr 13 – Apr 21	Veľkonočné prázdniny
Jun 5 – Aug 21	Letné prázdniny

Tabuľka č.3: školské prázdniny v SR 2021

ŠKOLSKÉ PRAZDNINY 2020/2021	Termíny
» Zimné (vianočné) prázdniny	21.12.2020 - 8.1.2021 <i>nástup do školy 11.1.2021</i>
» Polročné prázdniny - zrušené	zrušené
» Jarné prázdniny	
► Banskobystrický, Žilinský, Trenčiansky kraj	15.2. - 21.2.2021
► Košický, Prešovský kraj	22.2. - 28.2.2021
► Bratislavský, Nitriansky, Trnavský kraj	1.3. - 7.3.2021
» Veľkonočné prázdniny	štvrtok 1.4.2021 - utorok 6.4.2021
» Letné prázdniny	1.7. - 2.9.2021

Záver: Študenti škôl na Slovensku majú väčšie množstvo prázdnin a voľných dní počas vyučovacieho roka ako na Islande. Slovenský systém ponúka väčšie množstvo priestoru na oddych a odreagovanie od vyučovacieho procesu. Avšak islandskí študenti si môžu v lete

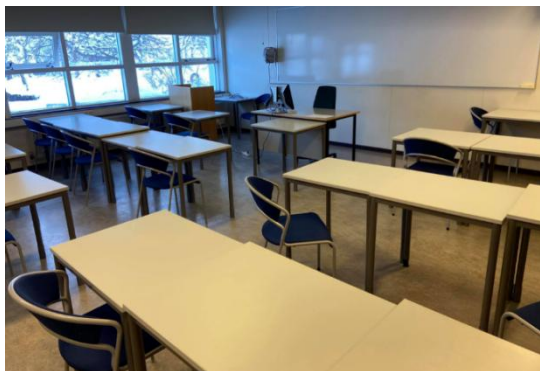
oddýchnuť až po dobu troch mesiacov. Takúto dlhšiu prestávku by prijalo určite mnoho žiakov, pretože z vlastných skúseností a názorov, sú 2 mesiace letných prázdnin málo na úplné zregenerovanie a prípravu na nový školský rok.

4. „Fungujú po ukončení vyučovania školské kluby? Je pravda, že žiaci ostávajú po vyučovaní ešte v škole sa zabaviť a byť s kamarátmi?“

Arna: „Áno, fungujú u nás školské kluby. Máme rôzne športové kluby, hudobné, herecké, rečnícke a mnohé iné kluby. Niekedy sme zostávali po škole spolu a hrali karty, pozerali filmy a robili rôzne športy.“

Záver: Existencia školských klubov po vyučovacom procese zostáva rovnaká v oboch štátoch. Avšak citeľnejšia interakcia a dlhšie zostávanie v školách v záujme spoločného trávenia času a pozerania filmov či hranie kariet so spolužiakmi na rozvíjanie vzťahov, je menej vídaná vec u nás. Mnoho študentov práve naopak, chce byť zo školy čo najskôr preč a nie si v nej ešte pozrieť film s ostatnými. Islandské školy pôsobia takto viac záživnejšie a príjemnejšie a snažia sa čo najviac umožniť žiakom oddych a rôzne možnosti na sociálny rozvoj jednotlivca.

5. „Ako vyzerajú vaše triedy a učebne?“

Obr.2: Trieda Arni na Islande

(foto: Arna Skaftadóttir)

Obr.3: slovenské triedy

Záver: Školské vybavenie a výzor tried je výsledkom nedostatočného financovania slovenských škôl na podporu modernizácie tried. Trieda v ktorej sa učila Arna v porovnaní s triedou, v ktorej sa učíme my je niekoľko rozdielov, či už od modernejších lavíc, nerozbitých stoličiek, až po samotnú atmosféru vyplývajúcu s lepšieho zariadenia tried na

Islande. Vyučovanie v skupinách je prispôsobené rozdelením lavíc a vlastnými triedami pre lepšiu interakciu učiteľa medzi žiakmi.

6. „ Ako u vás vyzerá rozvrh hodín?“

					Katólicka spojená škola sv. Mikuláša, Duklianska 16, Prešov							
						1	2	3	4	5	6	7
						8:00 - 8:45	8:55 - 9:40	9:50 - 10:35	10:55 - 11:40	11:50 - 12:35	12:45 - 13:30	13:35 - 14:20
					Po	BIO 223 Fe	SJL Si	GEO Ma	OBN Kr	ANJ 221 Td	MAT Rg	TSV T1 Me TSV CH CH Vi
					Ut	NEJ Ki	DEJ Kh	MAT Rg	SJL Si	CHE Tj	KNB 215 PL	
					St	MAT Rg	SJL Si	DEJ Kh	CHE Tj	ANJ T1 Td	TSV T2 Vi	BIO 223 Fe
					Št	INF 208 Mi	ANJ Td	FYZ Wo	MAT Rg	OBN Kr	NEJ Ki	UMK Li
					Pi	KNB 215 PL	FYZ Wo	TRH Vi	MAT Rg	ANJ Td	NEJ Ki	

Obr.4: Islandský rozvrh hodín

Obr.5:

Slovenský rozvrh

(foto: Arna Skaftadóttir)

(foto: Lýdia Kmecová)

Arna: „ Najprv je názov predmetu, potom skratky učebne a dole je sú skratky mien učiteľov.“

Záver: V tomto je náš systém o niečo prehľadnejší, či už vďaka lepšiemu vizuálnemu rozloženiu, farbám, veľkostiam písma a rozdeleniu. Ako možno vidieť, študenti sa učia rovnako dlho ako žiaci stredných škôl, ktorý majú do dňa 8-9 našich vyučovacích hodín s prestávkou na obed. Ich rozvrh hodín je menej prehľadný a veľmi systematický.

7. „ Ako funguje ospravedlňovanie žiakov z neprítomnosti na hodinách?“

Arna: „ Môžeme požiadať o dni voľna, ale ak nepožiadame o povolenie, dostávame body za absenciu. Ak dostaneme príliš veľa bodov, príde nám upozornenie a ak sa aj tak neukážeme v škole, môže nás škola vylúčiť.“

Záver: Je to podobný systém ako systém ospravedlnených a neospravedlnených hodín u nás. Aj keď študenti slovenských škôl o povolenia nežiadajú, sú povinní doniesť ospravedlnenky, inak sa im hodina ráta za neospravedlnenú, čo pri určitom množstve alarmuje zhoršenú známku zo správania, či vylúčenie zo školy. Bodový systém islandských škôl je o niečo

jednoduchší a praktickejší, pretože so žiakmi nevyjednáva a opakované neprichádzanie do školy má svoje následky.

8. „Aký máte systém známkovania žiakov?“

Arna: „Učitelia známkujú žiakov na stupnici od 1-10, pričom 10 je najlepšie a 1/0 sú najhoršie známky, ktoré môže žiak dostať. Základné školy sú známkované písmenami od A po D.“

Záver: Známkovanie oboch krajín je neporovnateľne rozdielne. Žiaci nižších ročníkov sú známkovaní ako u nás žiaci vysokých škôl. Stupnica od 10 do 1 je menej praktická, žiaci to potom vnímajú ako body a nie ako známky za určitý získaný počet bodov. Slovenskí študenti sú spokojní so stupnicou od 1-5, ktorá je jednoduchá ako aj systém známkovania vysokých škôl od A po D.

9. „Aké sú sankcie pokarhania za zlé správanie žiaka?“

Arna: „Nemáme žiadne špeciálne pokarhania za zlé správanie, iba ak je už neprípustné, môže byť žiak vyhodený zo školy. Na základných školách môže žiak dostať za nevhodné chovanie špeciálne hodiny a byť poslaný za riaditeľom. Poznám žiakov, ktorí už boli zo škôl vyhodení.“

Záver: Pokarhania a tresty za zlé správanie žiaka sú rovnako v oboch krajinách riešené buď vlastnými pokarhaniaми učiteľov, či triednych učiteľov a vychovávateľov usmernené školským poriadkom školy. Rovnako ako na Slovensku, aj na Islande je krajným riešením vyhodenie zo školy. Avšak špeciálne hodiny sú u nás neznáme a tzv. hodiny po škole nie sú zahrnuté v rámci pokarhania za zlé správanie, čo môže byť ešte lepšia motivácia pre žiaka, ktorý v škole chce určite tráviť čo najmenej času.

10. „Dostávate polročné a koncoročné vysvedčenia?“

Arna: „My nedostávame nič za ukončenie polroka, či celého roka. Každý polrok zakončujeme testami, ktoré ak žiak napíše nad lepšiu známku ako 5, ukončí predmet a môže ho navštevovať aj na ďalší rok. Certifikát dostávame až po úplnom ukončení vzdelávania na škole.“

Záver: Polročné a koncoročné vysvedčenia nútia žiakov sa pripravovať svedomito počas celého roka ako naopak možnosť nesnažiť sa celý rok a naučiť sa len na skúšky. To môže byť pre študentov síce určite výhodnejšie, pretože nehladia na známky, ktoré dostávajú, ale vo výsledku ak sa neučia počas roka musia sa veľa učiť na skúšky, ako slovenskí študenti opravovať známky na pol roka.